

Hluti af Aðalskipulagi
Þingeyjarsveitar 2010-2022

■ Svæðið sem breytingin nær yfir

Um er að ræða breytingu á Aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022, skv. 1.mgr.36.gr skipulagslaga nr. 123/2010.

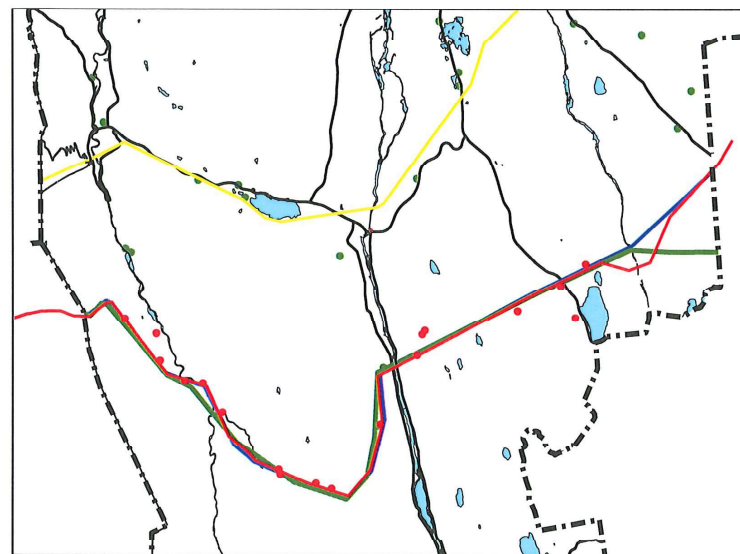
Tilfni breytingarinnar er áform Landsnets að byggja 220 kv raflínu, Hólasandslínu 3, milli Akureyrar og Hólasands. Markmið framkvæmdarinnar er að bæta raforkuferni landsins, tryggja stöðugleika raforkuferfisins á Norður- og Austurlandi með betri samtengingu þessara landshluta og auka flutningsgetu, öryggi raforkuafhendingar og gæði raforku. Hólasandslína 3 er á stærstum hluta leiðarinnar áformuð samsíða núverandi Kröflulínu 1, sem er hluti Byggðalínu.

Ráðgert er að Hólasandslína 3 verði lögð innan Þingeyjarsveitar sem loftlína (um 62 km leið) - að mestu samhlíða núverandi Kröflulínu 1 - , sem er í meginráttum í samræmi

við gildandi aðalskipulag Þingeyjarsveitar. Lega línunnar vikur hins vegar frá gildandi aðalskipulagi á þremur stöðum (í *Bíldsárskarði*, *Fnjóskadal* og *Laxárdal*). Í tengslum við fyrirhugaða framkvæmd eru jafnframt tilgreind átján ný efnistökusvæði innan sveitarinnar, en þörf fyrir fyllingarefni er metið um 270.000 m³. Framkvæmdinni fylgir lagning um 30 km af nýjum slóðum, en jafnframt verða eldri slóðar nýttir og styrktir.

Þar sem Hólasandslína 3 er háð mati á umhverfisáhrifum, fellur aðalskipulagsbreytingin undir lög um umhverfismat áætla nr. 105/2006.

Þann 29. mars 2019 lagði Landsnet fram matsskýrslu til Skipulagsstofnunar. Álit Skipulagsstofnunar liggur fyrir (dags. 19.september 2019).

Skýringarmynd

Hólasandslína 3	Núv. efnistökusvæði	Lega Hólasandslínu á samþykktu aðalskipulagi - fellur niður á nýju skipulagi
Kröflulína 1	Ný efnistökusvæði	Laxarlína 1- Leggst af eigi slóðar en tveimur árum eftir að nokkún hennar er hætt.

Í Reykjadal / Laxárdal og á Hólasandi
E-59: Norðan Mávatsns

Í Reykjadal / Laxárdal og á Hólasandi
E-63: Narfaðaafjall
E-64: Máskot
E-65: Máskot
E-66: Norðan Mávatsns

Í Fnjóskadal og Ljósavattsskarði:
E-49: Ofan við Fjósatungu
E-50: Grjóteyrar
E-51: Illugastaðir Skeróingar
E-52: A móts við Bergsá
E-53: Belgsá
E-54: Bekkasel
E-55: Sörlastaðir
E-56: Bakkaá
E-57: Hellugnúpskarð
E-58: Hellugnúpskarð

Í Bárðardal:
E-60: Kálfborgará
E-61: Stórás
E-62: Stórás

LÍNULEIÐ HÓLASANDSLÍNU 3 OG STADHÆTTIR

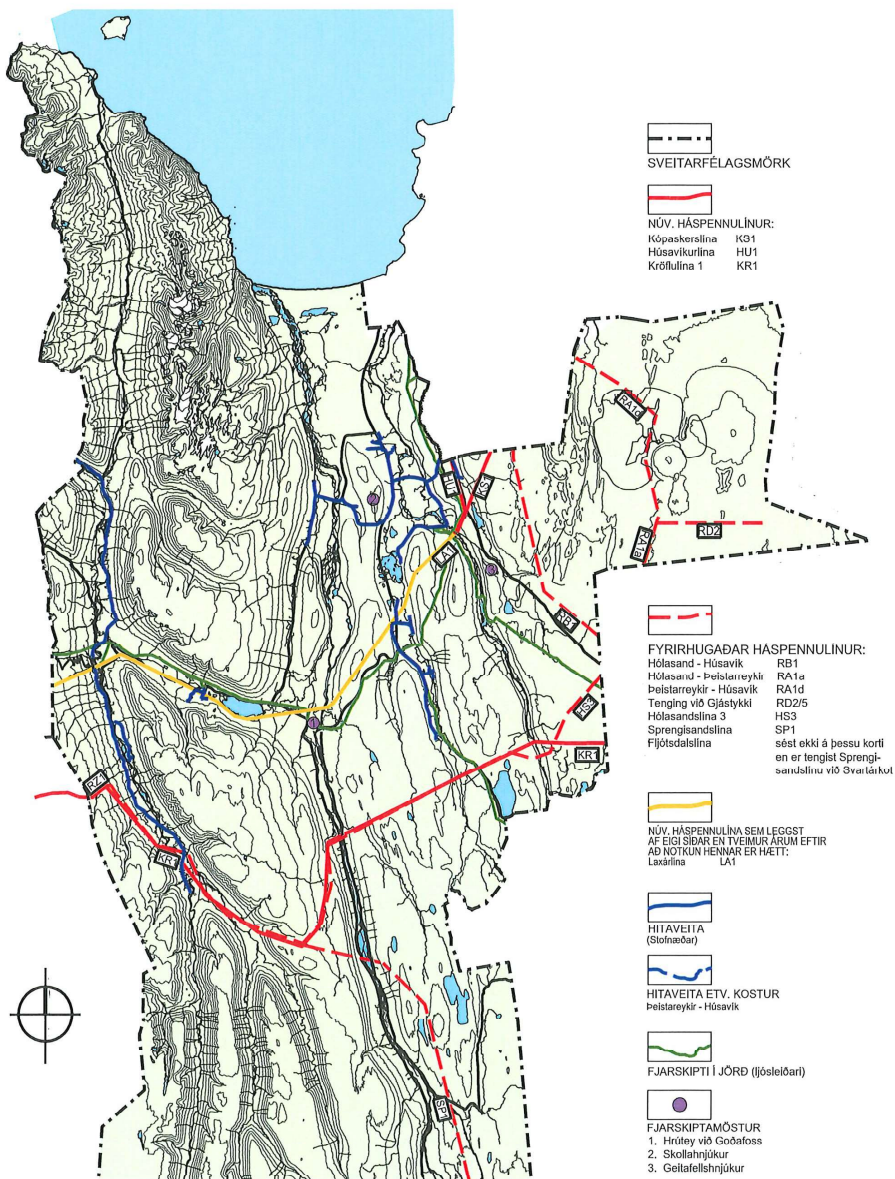
Efst í *Bíldsárskarði* mætir línuleið Hólasandslínu 3 Kröflulínu 1 og liggja línurnar þaðan samhlíða yfir í Fnjóskadal, ofan við byggðina, en lækka sig smám saman niður í dalbotnin. Í landi Sellands í Fnjóskadal fer Hólasandslína 3 lítillega út úr línulegu núverandi línu og færast austur yfir Fnjóská. Þverun Hólasandslínu 3 verður norðar en þverun Kröflulínu 1 og verða línurnar því sitt hvoru megin árinna á kafla. Sunnan við ármót Bakkaár og Fnjóskár koma línurnar aftur saman og liggja samhlíða inn dalinn fram hjá Snæbjarnarstöðum og Sörlastöðum og síðan upp í Hellugnúpskarð áleiðis yfir í Bárðardal.

Línuleiðin liggur samhlíða Kröflulínu 1 niður Eyjardal og þverar síðan Bárðardal skammt sunnan ármóta Skjálfafljóts, Eyjardalsár og Kálfborgará. Yfir Fljótshéið liggur leiðin norðan Arnarvatns og yfir Narfaðaafelli við Reykjadal. Reykjadalur er þveraður milli Brúnar (Hrísá) og Máskots og er þar farið yfir bjóðveg 1. Línuleiðin liggur síðan norðan við Mávatsn og Kalmanstjörn að Laxárdal.

Þegar nálgast Laxárdal beygir Hólasandslína 3 til suðausturs frá línuleið Kröflulínu 1 og þverar dalinn um 1,2 km sunnan við núverandi þverun Kröflulínu 1. Gert er ráð fyrir að Hólasandslína 3 þveri Laxárdal í einu löngu hafi og verði því engin móstur og þar með ekkert rask í dalnum, né innan verndarsvæðisins. Austan Laxár þverar línuleiðin Kröflulínu 1 sem liggur að Kröfluvirkjun, en Hólasandslína 3 liggur til norðausturs að væntanlegu tengivirki á Hólasandi.

Verndarsvæði

Í Fnjóskadal fer línuleiðin inn á tvö svæði á náttúruminjaskrá, Mela við Illugastaði og útjaðar Bleikmýrardals. Í Laxárdal liggur línuleiðin yfir Varastaðaskóg (Ljósstaðaskóg) - svæði á náttúruminjaskrá (523) -, verndarsvæði Mývatns og Laxár - sem nýtur verndar skv. lögum nr.91/2004 - og eldhrauni sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt náttúruverndarlögum nr. 60/2013. Verndarsvæði Mývatns og Laxár liggur frá Mývatni eftir Laxárdal alla leið til sjávar. Á Fljótshéið og Laxárdalsheiði fer línuleiðin fer yfir votlendissvæði sem njóta verndar skv. lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd.

S-09 VEITUR - STOFNKERFI
Skýringaruppráttur með aðalskipulagi
Dags.: Desember 2015 - Breytt 11.03.2020

TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Landskipulagsstefna 2015-2026

Landskipulagsstefna 2015-2026 felur í sér stefnu um flutningskerfi raforku í dreifbýli sbr. markmið 2.5.1 um að „Skipulagsáskvarðanir um raforkuflutningsmannvirki geri kleift að tryggja örugga afhendingu raforku, um leið og tekið er tillit til áhrifa á náttúru og landslag. Við skipulagsáskvarðanir um nýja orkuvinnslukosti og lagningu rafllna verði lagt mat á umhverfisáhrif, þar á meðal sjónræn áhrif, og leitast við að velja þann kost sem valdi minnstum neikvæðum umhverfisáhrifum.

Aðalskipulag Þingeyjarsveitar 2010-2022 samræmist markmiðum landskipulagsstefnunnar.

Svæðisskipulag háhitasvæða í Þingeyjarsýslum 2007-2025

Í Svæðisskipulagi háhitasvæða í Þingeyjarsýslum 2007-2025 er gert ráð fyrir orkuvinnslusvæðum á Þeistareykjum og í Gjástykki. Aðalskipulagið er í samræmi við svæðisskipulagið (sjá nánar kafla 4.1, 4.7 og 4.16). Lega Hólasandslínu 3 frá Lakárdal að tengivirki á Hólasandi er í samræmi við Svæðisskipulag háhitasvæða í Þingeyjarsýslum 2007-2025.

AÐALSKIPULAG ÞINGEYJARSVEITAR 2010-2022

Í Aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022 sem staðfest var 20 júní 2011 segir um efnistökusvæði (kafla 4.11 Efnistökusvæði, bls. 70) : „*Meginmarkmið aðalskipulagsins er að grjótt- og malarnám fari aðeins fram á fúum skipulögðum svæðum þannig að efnisþörf til bygginga, vegagerðar og annarra framkvæmda í sveitarfélaginu sé fullnægt án þess að spilla umhverfinu að óþörfu. Lögð verði áhersla á góða umgengni og að fullnýttum svæðum verði lokað með uppræðslu. (Heimilt er þó að bændur geti áfram tekið mól o.fl. í landi sínu til eigin nota, án þess að um sérstök efnistökusvæði sé að ræða).*“

Í aðalskipulaginu er jafnframt fjallað um Hólasandslínu 3, en þar segir m.a. (kafla 4.12 Veitur, bls. 73) : *Uppbygging á nýrri háspennulínu Akureyri-Hólasandur (eða Akureyri-Krafla) er liður í því að byggja upp 220 kV orkuflutningskerfi sem nær til meginhluta landsins. Níuverandi byggðalína, Kröflulína 1 (132 kV), hefur takmarkaða flutningsgetu en hún mun þó standa áfram af öryggisástæðum. Akureyri-Hólasandur (220 kV) mun fylgja Kröflulínu 1 nánast alla leiðina.*

LEYFI SEM FRAMKVÆMDIN ER HÁÐ

Sveitarstjórn

Framkvæmdin er háð leyfi sveitarstjórnar Þingeyjarsveitar á grundvelli staðfests skipulags og álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum, sb. 14.gr skipulagslaga nr. 123/2010.

Minjastofnun Íslands

Óheimilt sé að veita leyfi til framkvæmda fyrr en ákvörðun Minjastofnunar liggur fyrir. Minjastofnun Íslands þarf að veita leyfi ef raska þarf fornminjum.

Umhverfisstofnun

Í samræmi við 3.gr.laga nr. 97/2004 um verndun Mývatns- og Lákársvæðisins, skal leita leyfis Umhverfisstofnunar fyrir hvers konar framkvæmdum innan verndarsvæðisins.

Heilbrigðiseftirlit

Sækja þarf um starfsleyfi til viðkomandi heilbrigðiseftirlits vegna nokkurra þátta framkvæmdarinnar, svo sem vinnubúða, efnistökusvæða o.fl. í samræmi við reglugerðir sem settar eru á grundvelli laga nr.7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, s.s. reglugerðir nr. 785/1999 og 536/2001.

Vegagerðin

Samkvæmt Vegalögum nr.80/2007, (32.gr., 29.gr.og 33.gr.) skal hafa leyfi Vegagerðarinnar vegna nokkurra lykklþátta framkvæmdarinnar, t.d. *fjarlægð mannvirkja frá vegi* (32.gr.), *tengingar við þjóðveg* (29.gr.) og *lágmarkshæð undir mannvirki yfir veg* (33.gr.).

BREYTING Á AÐALSKIPULAGI

Aðalvalkostur Landsnets er valinn með hlíðsjón af niðurstöðum mats á umhverfisáhrifum ólíkra valkosta. Framkvæmdinni fylgir lagning um 30 km af nýjum slóðum en einnig verða eldri slóðar nýttir og styrktir. Lega línunnar vikur frá gildandi aðalskipulagi á þremur stöðum (í *Bíldsárskarði*, *Fnjóskaðal* og *Lakárdal*). Að öðru leiti er lega línu óbreytt skv. *Aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022.*

Markmið fyrirhugaðra breytinga á aðalskipulagi er að tryggja að framboð á efni sé bæði aðgengilegt og nægjanlegt vegna fyrirhugaðra framkvæmda við Hólasandslínu 3.

Fjöldi efnistökusvæða

Ný efnistökusvæði vegna framkvæmda við Hólasandslínu 3 eru 18, en þörfin fyrir fyllingarefni er áætluð um 270.000 m³. Fyrir liggur greining á áhrifum þeirra á umhverfi sitt. Vegna óvissu um gæði herrar námu er áætlað 40% álag á hverja námu fyrir sig, þannig að einhverjar námur geta þá fallið út, en aðrar aukist um allt að 40%. Flatarmál efnistöku er áætlað miðað við notkun með 40% álagi. Hvernig námurnar nýtast nákvæmlega er óvíst og því eru stærri svæði í einhverjum tilfellum til rannsóknar. Akstur sem fylgir slíkum efnisflutningum getur orðið mjög mikill ef notaðar eru fáar stórar námur. Bæði eykur slíkur akstur álag á slóðirnar sem krefst burðar- og efnismeiri slóða auk þess sem kolefnisspor framkvæmdarinnar verður meira.

Af þeim 18 nýju námum sem settar eru fram í breytingum á aðalskipulagi eru 7 námur gamlar smánámur sem tekið þegar hefur verið úr, án þess að efnistökusvæðurnar hafi verið settur á skipulag. Í sumum tilfellum eru efnistökusvæðirnir við fyrirhugaða vegslóða og þannig nýtt efni úr skeringu slóðans; hann útvíkkaður og yfirborðið síðan lagað að slóðanum. Þær námur sem hér eru settar inn á aðalskipulag eru einungis ætlaðar fyrir þessa einu framkvæmd.

Að framkvæmdum loknum - og áður en kemur til endurskoðunar aðalskipulagsins -, mun sveitarfélagið fara sérstaklega yfir stöðu efnistökmála og fækka þá mögulega svæðunum að nýju til samræmis við meginstefnu sveitarfélagsins í efnistökmálum.

Tímalengd efnisvinnslu

Nánari ákvörðun um nýtingu og tímalengd efnisvinnslu verður tekin við veitingu framkvæmdaleyfa þegar fullnaðarhönnun Hólasandslínu 3 er lokið. Þá verður jafnframt skoðað hvaða efnistökusvæðum verður lokað og tekin af skipulagi og/eða hvort einhver þeirra muni standa opin að framkvæmdum loknum.

Frágangur að lokinn efnistöku

Rík krafa er gerð um góða umgengi og frágang á öllum efnistökusvæðum í vörklök. Leiðbeiningar þar að lútandi má finna á vefsíðunni namur.is, en þar er jafnframt að finna hagnýtar upplýsingar um uppgæðslu raskaðra svæða.

Sjá einnig kafla um mótvegisaðgerðir.

Kröflulína 1

Líftími Kröflulínu 1 er takmarkaður og fyrirséð er að í nánustu framtíð komi til ákvarðana um hvort hún verður lögð af eða lögð í jörð. Kerfisáætlun 2018-2027 gerir ráð fyrir að hún standi að minnsta kosti næstu 10 ár. Við gerð komandi kerfisáætla - þegar stigin verða frekari skref í ákvörðunum um þróun meginflutningskerfisins -, er þess vænst að betur verði hægt að sjá fyrir framtíð línunnar.

Landnet telur að ákvarðanir um framtíð Kröflulínu 1 séu ekki í svo fjarlægri framtíð að hægt sé að rökstyðja kostnað við umfangsmiklar breytingar á línunni, sem óvíst er að nýtt þegar kemur að endanlegri ákvörðun um hlutverk hennar í flutningskerfinu. Rétt er að vekja athygli á að loftlínur eru afskrifaðar á 50 árum og því ábyrg meðferð á fé að nýta mannvirkni út afskriftatímamann.

Laxarlína 1

Þingeyjarsveit setur fram það skilyrði að Laxarlína 1 verði fjarlægð elgi síðar en 2 árum eftir að notkun línunnar er hætt.

BREYTING Á SKIPULAGSUPPRÆTTI (SVEITARFÉLAGSUPPRÆTTI)

Línustæði Hólasandslínu 3 ásamt nýjum efnistökusvæðum er færð inn á skipulagsupprátt (blað 1) í mkv. 1:100.000 með rauðri línu/með víðeigandi merkingum. Ný efnistökusvæðin (18) eru einnig færð inn á sama upprátt með gulbrúnu hringtákn.

BREYTING Á SKÝRINGARUPPRÆTTI

(Viðauki VII í aðalskipulagi)

Ný efnistökusvæði eru færð inn á skýringarupprátt S-08 **IÐNADAR- og ATHAFNASVÆÐI, VATNSBÓL og EFNISTÖKUSVÆÐI** í mkv. 1:250.000 með gulbrúnu hringtákn og víðeigandi skýringum. Breytt lega á línustæði er einnig fært inn skýringarupprátt S-09 **Veitur – Stofnkerfi** í mkv. 1:250.000 með víðeigandi merkingum.

BREYTING Á GREINARGERÐ

Kaflir 4.11 Efnistökusvæði

Við grein 4.11.2 Efnistökusvæði verða gerðar eftirfarandi viðbætur:

Ný efnistökusvæði

18 ný efnistökusvæði eru sýnd á skipulagsupprætti (sveitarfélagsupprætti):

Í Fjöskadal og Ljósavatnsskarði:

E-50 Ofan Fjösatungu (merkt N-05 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 5.000 m², áætlað rúmmál 10.000 m³. Ný náma.

E-51 Grjótáeyrar (merkt N-06 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 7.000 m², áætlað rúmmál 23.000 m³. Er í námuskrá Vegagerðarinnar. Áreyrnar flæmast um og munu afmá ummerki efnistöku með tímanum.

E-52 Illugastaðir (merkt N-24 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku 4.000 m², áætlað rúmmál 16.000 m³. Gömul náma; skeringar á slóð víkkaðar úr. Efn nær örugglega mól og sandur.

E-53 Á móts við Belgsá (merkt N-07 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 1.500 m², áætlað rúmmál 5.000 m³. Er í námuskrá Vegagerðarinnar.

E-54 Belgsá (merkt N-25 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 2.500 m², áætlað rúmmál 7.000 m³. Gömul náma víkkuð út. Efn er nokkuð hrein mól og sandur.

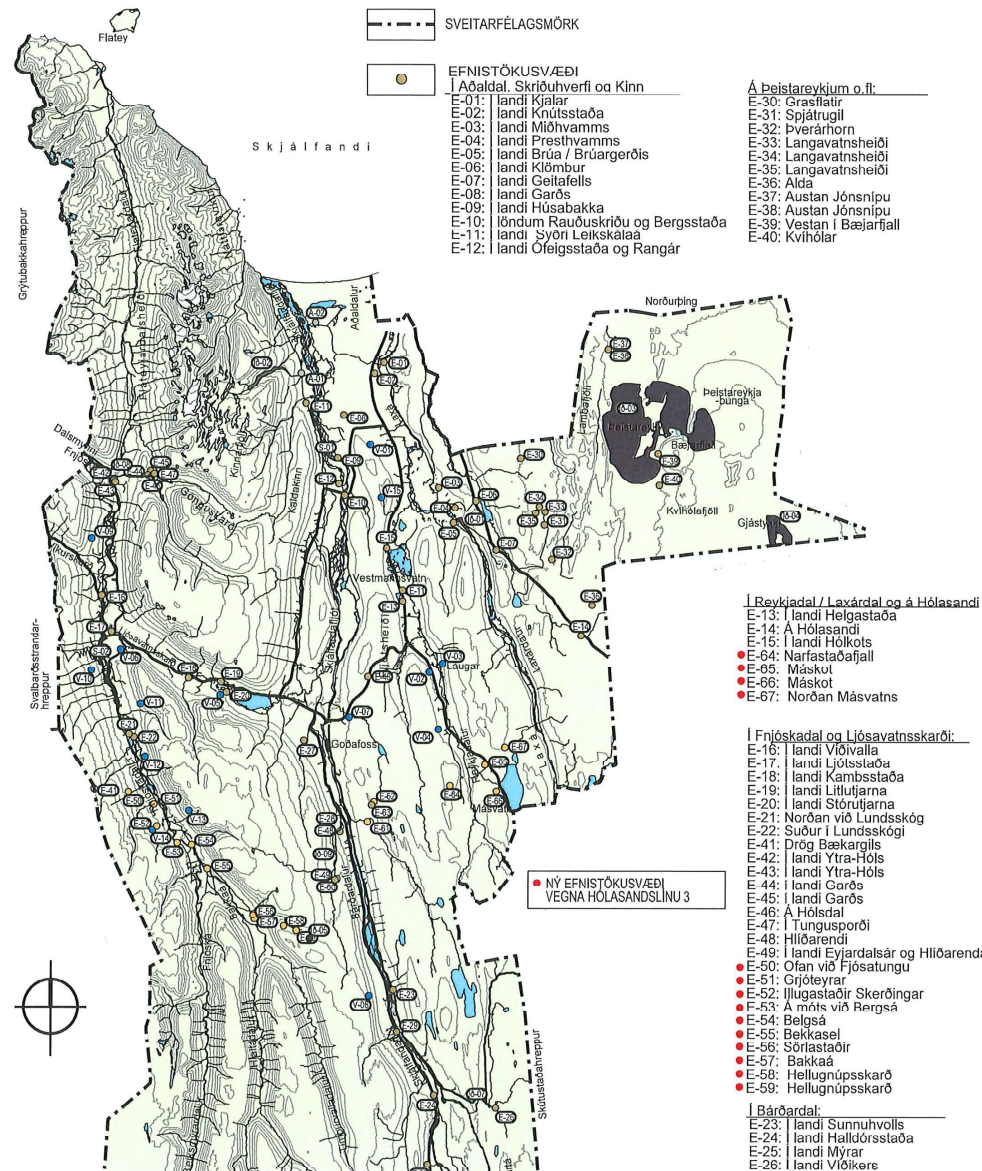
E-55 Bakkasel (N-10 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 3.500 m², áætlað rúmmál 11.000 m³. Gömul náma, útvíkkun á skerðingu.

E-56 Sörlastaðir (merkt N-08 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 1000 m². Gömul smá-náma til vara. Mól og sandur.

E-57 Bakkaá (merkt N-09 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 6.000 m², áætlað rúmmál 18.000 m³. Gömul náma.

E-58 Hellugnúpskarð (merkt N-11 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 4.000 m², áætlað rúmmál 10.000 m³ (með 40% álagi). Ný náma.

E-59 Hellugnúpskarð (merkt N-26 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 5.000 m², áætlað rúmmál 15.000 m³. Ný náma.

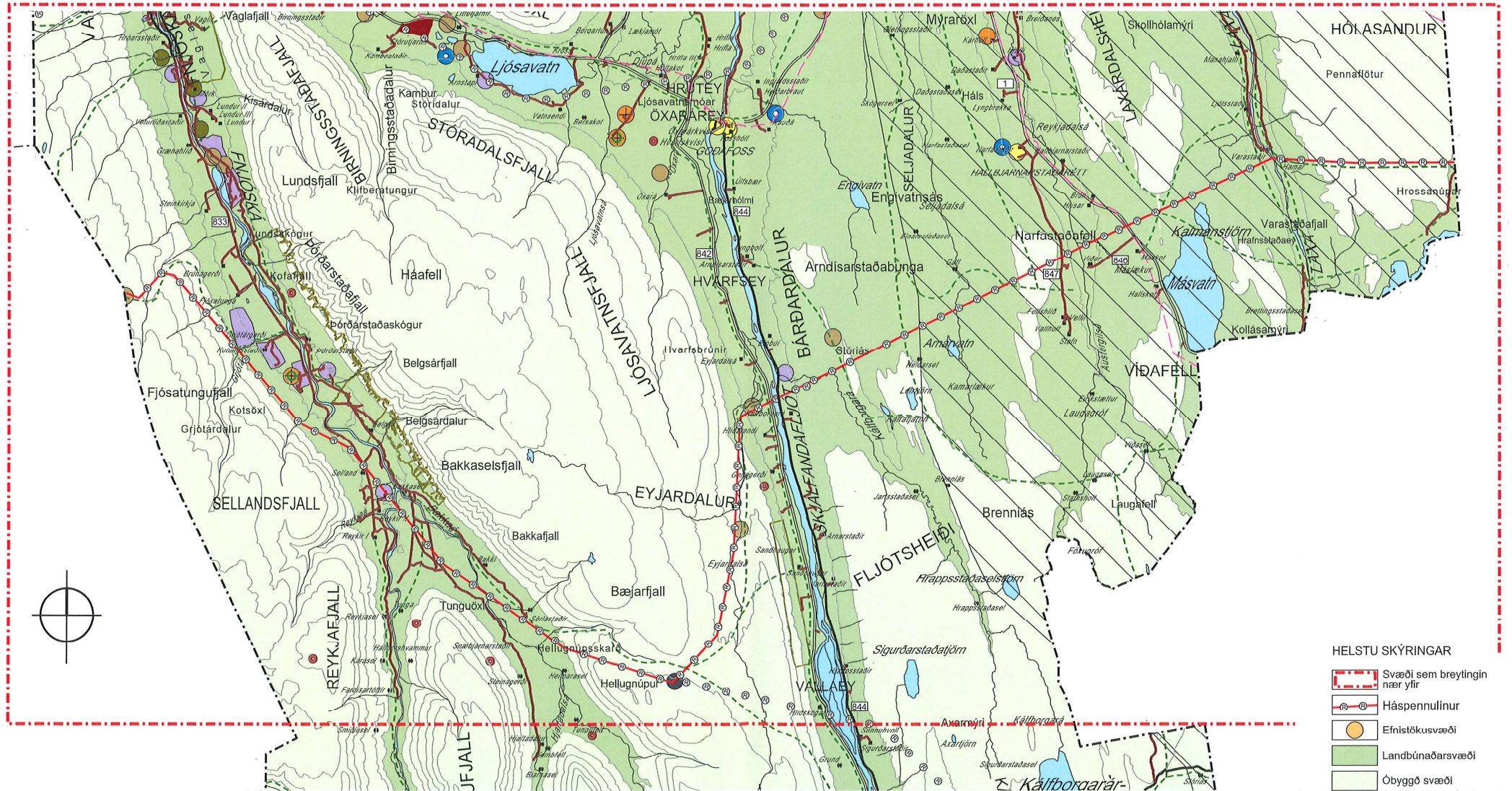

S-08 IÐNADAR- og ATHAFNARSVÆÐI, VATNSBÓL og EFNISTÖKUSVÆÐI

Skýringaruppráttur með aðalskipulagi
Dags. Desember 2015 - Breytt 11.03.2020

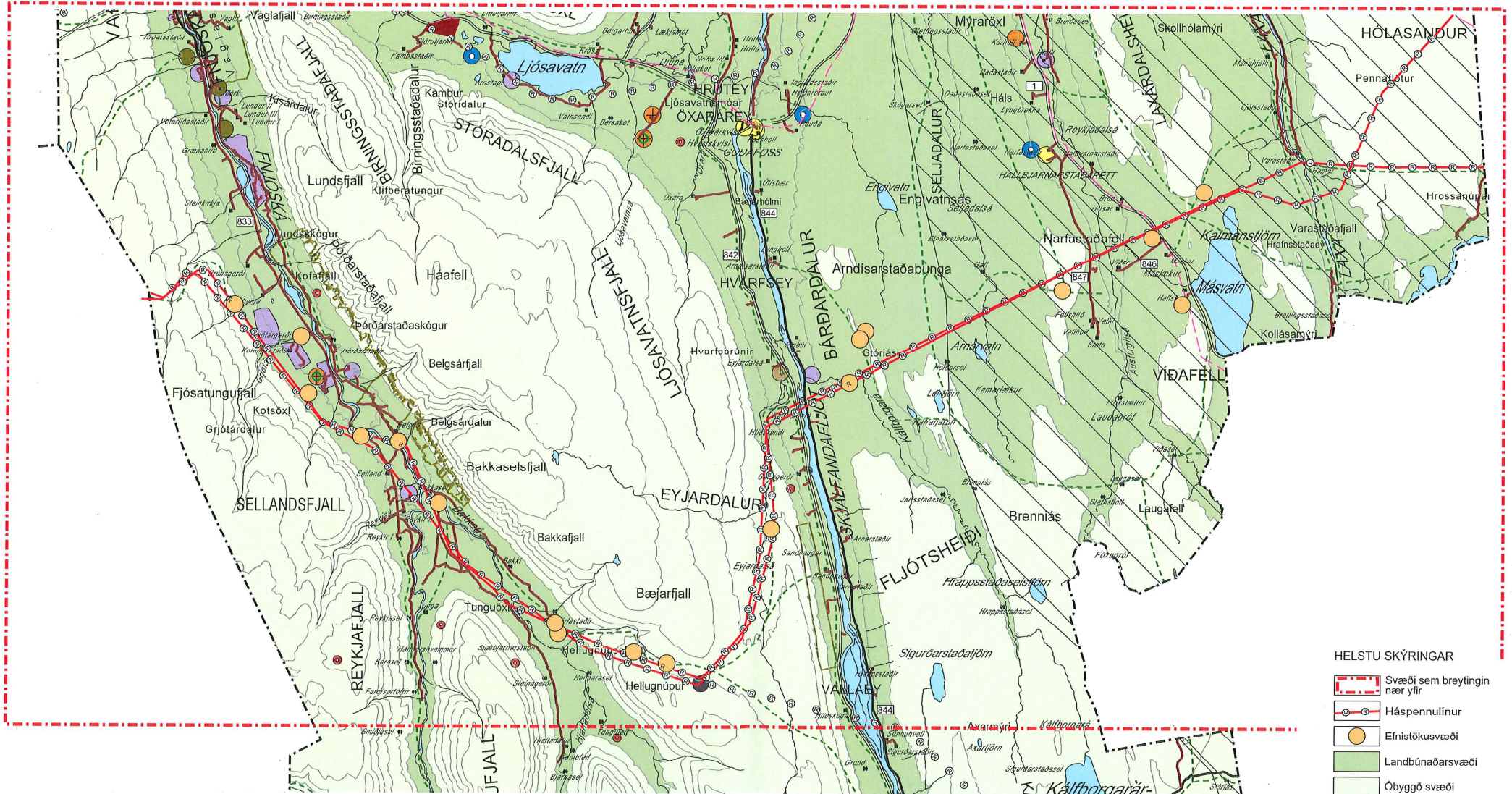
Þingeyjarsveit

Hluti af staðfestu Aðalskipulag Þingeyjarsveitar, samþykkt 20.06.2011
m.kv. 1:100.000

Þingeyjarsveit

- HELSTU SKÝRINGAR**
- Svæði sem breytingin nær yfir
 - Háspennulínur
 - Efnistökuævi
 - Landbúnaðarsvæði
 - Öbyggsvæði

Tillaga að breytingu á Aðalskipulag Þingeyjarsveitar
mkv. 1:100.000

Þingeyjarsvæðið

Í Bárðardal:

E-60: Eyjardalsá (merkt N-12 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 12.000 m², áætlað rúmmál 32.000 m³. Ný náma. Efnistökusvæði er nær gróðursnautt og því auðvelt að fella að nærumhverfi að lokinni efnistöku.

E-61: Kálfborgará (merkt N-22 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 3.000 m², áætlað rúmmál 10.000 m³. Ný bergnáma.

E-62: Stórás (merkt N-14 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 8.000 m², áætlað rúmmál 25.000 m³. Ný náma, jökulárset.

E-63: Stórás (merkt N-15 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 8.000 m², áætlað rúmmál 25.000 m³. Ný náma, jökulhjallar.

Í Reykjadal / Laxárdal og á Hólasi

E-64: Narfastaðafjall (merkt N-16 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 8.500 m², áætlað rúmmál 25.000 m³. Ný náma, melur.

E-65: Máskot (merkt N-17 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 6.000 m², áætlað rúmmál er 17.000 m³. Er í námskrá Vegagerðarinnar.

E-66: Máskot (merkt N-18 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 5.000 m². Lokað bergnáma, til vara. Er í námskrá Vegagerðarinnar.

E-67: Norðan Mátvatns (merkt N-30 í matsskýrslu). Áætlað flatarmál efnistöku er 12.000 m², áætlað rúmmál er 33.000 m³. Ný náma.

MÓTVÆGISAÐGERÐIR

Efnisnámur

Mótvægisáðgerðir vegna frágang efnistökusvæða, skulu vera í samræmi við matsskýrslu Landsnets og álits Skipulagsstofnunar og eru þær hluti þessara aðalskipulagsbreytingar. Framvæmdaraðili setur það sem skilyrði að eftir því sé farið. Lögð er rák áhersla á að tryggja að endurheimt raskaðra svæða verði í samræmi við gróðurfar og landslags á viðkomandi svæði. Endurnýta skal eins og kostur er svarðlag við frágang slóða og efnistökusvæða. Lagt er til að stofnuð verði eftirlitsnefnd, t.d. í samstarfi við Umhverfisstofnun um frágang framkvæmdasvæða til þess að tryggja að frágangur hæfi aðstæðum á hverju stað.

Vegslóðar og möstur

Mótvægisáðgerðir vegna **mastra** og **vegslóða**, skulu vera í samræmi við matsskýrslu Landsnets og álits Skipulagsstofnunar og eru þær hluti þessara aðalskipulagsbreytingar. Þar segir m.a. að möstrum verði

valinn staður á gróðursnauðari stöðum og á votlendissvæðum verði reynt að hafa mastrastæði uppi á hryggjum til þess að draga úr áhrifum á votlendi. Þá skal lögð áhersla á að svarðlag verði varðveitt þannig að það skemmist ekki og það endurnýtt eins og kostur er við frágang slóða, mastra og efnistökusvæða.

Gróður og vistkerfi

Mótvægisáðgerðir vegna **endurhelmt votlendis**, skulu vera í samræmi við matsskýrslu Landsnets og álits Skipulagsstofnunar og eru þær **allar** hluti þessara aðalskipulagsbreytingar. Þar kemur m.a. fram að **Landsnet** muni endurheimta jafn stórt votlendi og tapast við framkvæmdina í samráði við **Umhverfisstofnun**, **viðkomandi sveitarfélög** á línuleiðinni og fagaðila. Skóglendi sem nauðsynlegt reynist að ryðja verði mælt áður en framkvæmdir hefjast og skógur græddur upp á jafnstóru svæði og tapast við framkvæmdir í samráði við **Skógræktina**. Endurheimt annars raskaðs lands verði unnið í samstarfi við **Landgræðslu ríkisins** og miðað við að græða upp þrisvar sinnum stærra svæði en tapast af grónu þurrlandi og tvisvar sinnum stærra svæði en raskast af ógrónu þurrlandi.

Fornleifar

Í matsskýrslu Landsnets er gert grein fyrir ítarlegum mótvægisáðgerðum vegna **fornleifa** og eru þær **allar** hluti þessara aðalskipulagsbreytingar. Áður en sótt verði um framkvæmdaleyfi skal liggja fyrir fornlifakönnun á ókönuðuðum hluta aðalvalkostar í Reykja- og Laxárdal ásamt umsögn Minjastofnunar Íslands. Óheimilt sé að veita leyfi til framkvæmda fyrr en ákvörðun Minjastofnunar liggja fyrir. Þegar framkvæmdum og frágangi er lokið verður ástand þeirra fornlifa sem taldar voru í hættu vegna framkvæmda kannað.

Vatnsverndarsvæði

Mótvægisáðgerðir vegna **vatnsverndarsvæða** skulu vera í samræmi við matsskýrslu Landsnets og álits Skipulagsstofnunar.

UMHVERFISMAT Á UMHVERFISÁHRIFUM

Í samræmi við 11. gr. laga og 26. gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum hefur Skipulagsstofnun farið yfir matsskýrslu Landsnets sem lögð var fram samkvæmt 10. gr. sömu laga. Skipulagsstofnun telur að matsskýrslan uppfylli skilyrði laga og reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum og að umhverfisáhrifum hafi verið lýst á fullnægjandi hátt. Helstu áhrif af framkvæmdinni verða annars vegar á landslag og ásynd og hins vegar bein áhrif á náttúruna vegna uppbyggingar mastra, vegslóða og efnistökusvæða.

HEILDARNIDURSTAÐA

Í matsskýrslu er lagt fram mat á áhrifum fyrirhugaðrar framkvæmdar á tiltekna umhverfisþætti og lagðar til mótvægisáðgerðir. Stuðst er við leiðbeiningar Skipulagsstofnunar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa, þar sem neikvæðasta vægis Einkunnin er **verulega neikvæð**, þá **talsvert neikvæð**,

slóðan **óveruleg áhrif**, **talsvert jákvæð áhrif** og **verulega jákvæð áhrif**. Í áliti Skipulagsstofnunar er vægis Einkunninni **nokkuð neikvæð áhrif** bætt við og er hún jafnframt notuð hér. **Nokkuð neikvæð áhrif** eiga við um staðbundin áhrif sem ná ekki yfir umfangsmikið svæði, áhrifasvæðið nýtur ekki verndar eða er á annan hátt viðkvæmt fyrir breytingum en áhrifin geta verið varanleg og óafturkræf.

Gróður og vistgerðir

Lagning Hólásandslínu 3 mun skerða gróðurlandi og hafa bein neikvæð áhrif á gróðurfar vegna umfangs framkvæmdarinnar. Á Fljótsheiði og Laxárdalsheiði gætu áhrif byggingar Hólásandslínu 3 á gróður orðið hvað mest og varanlegust. Þar er að hluta um að ræða vistgerðir með mjög hátt verndargildi og því mun framkvæmdin hafa **veruleg neikvæð áhrif** á votlendi á þessum svæðum, þótt áhrif framkvæmdarinnar í heild á gróður geti talist **talsvert neikvæð**.

Fuglar

Fuglalíf á fyrirhugaðri leið Hólásandslínu 3 er fjölbreytt og mjög mismunandi eftir svæðum. Helstu langtímaáhrif framkvæmdanna á fuglastofna eru vegna áflugs á línur og skerðingar á búsvæðum vegna mastrastæða, jarðstrengslagna og vinnuslóða. Þá geta fuglar orðið fyrir ónæði á framkvæmdatíma, sérstaklega ef framkvæmt er á viðkvæmum varp- eða uppellistíma. Í heild sinni mun Hólásandslína hafa **talsvert neikvæð áhrif** á fugla, en að áhrifin kunni að vera **verulega neikvæð** í Laxárdal ef loftlína verður lögð yfir dalinn.

Vatnalíf

Áhrif Hólásandslínu 3 á vatnalíf eru metin **óverulega neikvæð** í Fnjóskadal og Bárðardal, en annars staðar eru **engin áhrif** á vatnalíf.

Jarðmyndanir

Öll jarðvinna, þ.e. lagning vinnuslóðar, gröftur fyrir undirstöðum mastra, lagning jarðstrengja og efnistaka hafi bein áhrif á jarðmyndanir.

Neikvæðustu áhrif Hólásandslínu 3 eru á setmyndanir í Fnjóskadal og á nútímahraun í Bárðardal og Laxárdal. Nútímahraun njóta verndar á grundvelli 61. gr. laga um náttúruvernd. Áhrif Hólásandslínu á jarðmyndanir eru talin **nokkuð neikvæð** þó svo að í Fnjóskadal og Laxárdal sé um að ræða sjónræn áhrif sem eru endurkræf. Bein neikvæð áhrif á jarðmyndanir með hátt verndargildi eru á Bárðardalshraun þar sem möstur og vegslóð verða í hrauninu. Þess ber þó að geta að þar verður ný háspennulína samhlíða núverandi Kröflulínu og því eru neikvæð áhrif línulagnar að einhverju leyti komin fram í Bárðardal. Á öðrum svæðum er ekki um að ræða neikvæð áhrif á jarðmyndanir með hátt verndargildi og því um **óveruleg neikvæð áhrif** á aðrar jarðmyndanir á línuleiðinni.

Landslag og ásyndir

Ljóst er að Hólásandslína 3 kemur til með að breyta ásynd og landslagi á slóru svæði en þessar breytingar verða mismiklar svæðum. Áhrif af lagningu línunnar á landslag og ásynd á tiltekni svæði verða allt frá því að vera **óverulega neikvæð** til

þess að verða **verulega neikvæð**. Ljóst er að ráðast þarf í umfangsmikla **vegagerð** vegna Hólásandslínu 3. Þótt að neikvæð áhrif slóðanna verði ekki sambærileg við þau neikvæðu áhrif sem loftlína kemur til með að hafa á ásynd og landslag verði áhrif svo umfangsmikillar **vegagerðar** á öröskuðum svæðum óhjálpmælega **talsvert neikvæð**. Áhrif efnistöku verður **talsvert neikvæð** á ásynd og landslag þegar á heildina er lítið og þá einkum á framkvæmdatíma. Áhrif af efnistöku verða þó mismikil eftir staðsetningu og nauðsynlegt er að ekki verði efnistaka á viðkvæmum svæðum með tilliti til ásyndar og landslags.

Útivist og ferðamennsku

Áhrif fyrirhugaðrar lagningar Hólásandslínu 3 á ferðaþjónustu og útivist eru náteynd áhrifum framkvæmdarinnar á landslag og ásynd. Háspennulínur eru mikil mannvirkir og áhrif þeirra á landslag, ferðaþjónusta og útivist mismikil eftir þeim svæðum sem línan kemur til með að fara um. Áhrif á útivist og ferðamennsku í Fnjóskadal er metin **talsvert neikvæð**, í Bárðardal og Reykjadal verði **nokkuð neikvæð** og **talsvert neikvæð** áhrif á útivist og ferðamennsku í Laxárdal.

Fornleifar

Fjöldi minja eru í leið Hólásandslínu 3. Áhrif framkvæmdarinnar á fornlifar felast fyrst og fremst í beinu raski sem geti helst orðið í mastrastæðum, við jarðstrengskurði, slóðagerð og á efnis-tökusvæðum. Hefur Minjastofnun Íslands lagt fram ýmsar kröfur um mótvægisáðgerðir til framkvæmdaraðila til að tryggja verndun þeirra eins og kostur er.

Metið er að neikvæð áhrif Hólásandslínu verði ekki veruleg, þegar uppfylltar hafa verið kröfur og ábendingar Minjastofnunar. Engu að síður mun Hólásandslína hafa **nokkuð neikvæð áhrif** á fornminjar þar sem heildarmynd fornra varðaðra leidda verður raskað þó að flestar vörður sleppi við rask.

Náttúruverndarsvæði

Áhrif Hólásandslínu 3 á einstaka verndarsvæði eru frá því að vera **óveruleg** og upp í að vera **talsvert neikvæð**. Loftlínukostir fela í sér minni áhrif á verndargildi svæðisins en jarðstrengskostir þar sem loftlínu fela ekki í sér beint rask á verndarsvæðinu. Aftur á móti hafa loftlínukostir áhrif á fuglalíf og landslag og þar af leiðandi á upplifun fólks af svæðinu. Þó að áhrif á einstaka verndarsvæði verði í mörgum tilvikum staðbundin og óveruleg til lengri tíma þá fer Hólásandslína um fjölmörg verndarsvæði og áhrif allrar framkvæmdarinnar eru því víðtæk. Samanlögð heildaráhrif framkvæmdar á verndarsvæði verða því **talsvert neikvæð**.

Vatnsvernd og neysluvatn

Áhrif Hólásandslínu 3 á vatnsvernd eru metin **óveruleg** ef fylgt verði áformuðum mótvægisáðgerðum Landsnets. Ekki er reglubundinni starfsemi við að reisa eða reka háspennulínur hefur í för með sér losun í vatn eða jarðveg. Aðalhættan felst fyrst og fremst í því að óhapp geti orðið á meðan framkvæmdir standa yfir. Brýnt að framkvæmdaleyfi á þeim svæðum þar sem verður unnið innan vatnsverndarsvæða

Þingeyjarsveit

verði bundið skilyrðum um þau atriði sem Landsnet boðar sem mótvægisáðgerðir í matskýrslu.

Landnotkun og skipulag

Ljóst er að svo umfangsmikil framkvæmd sem Hólasandslína 3 er mun hafa ýmis neikvæð áhrif á landnotkun þeirra jarða sem hún liggur um, bæði bein skerðingaráhrif á ræktað land og beutiland sem og takmarkanir á landnotkun vegna helgunarsvæða viðkomandi lína. Þessi áhrif verða eðli málsins skv. mismikil, en þegar á heildina er litið eru þau ekki líkleg til að verða veruleg.

SAMANTEKT UMHVERFISÁHRIFA

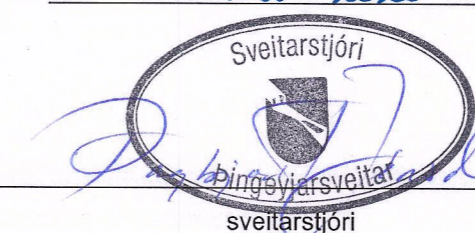
	GRÓÐUR OG VIKTIFERFI	FUGLAR	VATNALÍF	JARÐMYNDANIR	LANDSLAG OG ÁSYNDR	ÚTIVIST OG FERÐAMENNSKA	FORNLEIFAR	NÁTTÚRUV ERNDARSVÆÐI	VATNSVERND	LANDNOTKUN OG SKIPLAG
BÍLDSÁRSKARÐ (milli Eyjafjarðar og Fnjóskadal)	Talsverð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Nokkuð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif
FNJÓSKADALUR	Talsverð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Nokkuð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Verulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif
BÁRDARDALUR	Verulega neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Nokkuð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif
REYKJA- og LAXÁRDALUR	Verulega neikvæð áhrif	Verulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Nokkuð neikvæð áhrif	Verulega neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif
HEILDARÁHRIF METIN	Talsverð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Nokkuð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Talsverð neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif	Óverulega neikvæð áhrif

VÖKTUN

Ákvæði um vöktun verða sett fram í framkvæmda- og starfsleyfum viðkomandi yfirvalda og stofnana eftir því sem við á. Við leyfisveitingar er t.d. gerð krafa um fyrirkomulag vöktunar varðandi áflug fugla á leiðara. Aðgerðir skulu gerða í samráði við Umhverfisstofnun og Náttúrufræðistofnun Íslands. Á þetta einkum við um Laxárdal og nágrenni hans.

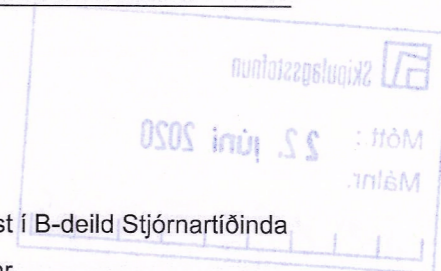
Vöktun sbr. 2.mgr.24.gr laga um menningarmínjar gr. 80/2012: Ef áður ókunnar fornminjar finnast við framkvæmd verks skal stöðva framkvæmd og tilkynna fundinn til Minjastofnunar, sem kannar vettvang og sker úr um eðli fundarins. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.

Aðalskipulagsbreyting þessi, sem fengið hefur meðferð skv. 1. mgr. 36. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, var samþykkt í sveitarstjórn Þingeyjarsveitar þann 28. maí 2020

Sveitarstjóri
Þingeyjarsveitar

Aðalskipulagsbreyting þessi var staðfest af Skipulagsstofnun þann 2. júlí 2020

SKIPULAGSSTOFNUM

MÖT : 11.06.2020
MÁTT. : 11.06.2020

Auglýsing um gildistöku birtist í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ nr. _____